

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Főkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Beria dohány-üzemében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K
Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 12 kor. fél évre 6 kor. negyed évre 3 kor.

Megjelenik hetenként.

A könnyelműség áldozatai.

Véres baleset hírével közli velünk szondi levelezőnk. Egy szörnyű acetylín-robbanásnak három emberélet esett áldozatul. A tragikus esemény részletei lapunk más helyén olvashatók. Itt csak röviden érintjük a megdöbbentő eset okait, melyek első sorban abban a régóta divó könnyelműségben keresendő, mellyel lakosságunk a legveszedelmesebb alkotásokat, üzemeket kezel, s mellyel a hatósági ellenőrzés és szakértői utmutatás elől kibújik.

Lux Mihály szondi mézáros és a felesége, valamint Baril szerelő a hatósági rendelkezések mellőzésének, a szakértői beavatkozás fitymálásának köszönhetik szomorú végzetüket.

Ebből a szomorú esetről okulást méríthet lakosságunk. Az idevonatkozó törvények és rendeletek intézkedéseit tiszteletben kell tartania; a hatósági ellenőrzés alól nem szabad könnyelműen kibujnia.

Galambos Sándor.

A bácsmegyei közélet egyik fáradhatatlan, komoly, nagy horderejű és fényes sikerű munkásságban meggyőnyedő, tiszteletreméltó alakja hunyta le örökre szemét.

Galambos Sándor, vármegyénk újabbkori gazdasági eszméinek, törekvéseinek bátor harcosa, lelkes utódója halt meg e hó 11 én. Már régóta betegeskedett, de korai halála mégis váratlanul jött s megdöbbentett mindenkít, aki ezt a derék, rokonszenves, becsületes szándéku férfiut ismerte.

Galambos Sándor neve akkor vált közismertté, amikor lapunk néhai vezére, Latinovits Pál elfoglalván vármegyénk főispáni székét, a gazdasági érdekek előmozdításáért nagyarányú és céltudatos akciót indított meg. Ebben a nagy munkájában öccsén, Latinovits Gézá mellett Galambos Sándor volt a legtelegebb, leghűségesebb munkatársa. Ő alakította meg a Bácsmegyei Gazdaszövetséget, mely később a régi Gazdasági Egylettel fusionált; ő vetette meg eme intézmény későbbi fejlődésének alapját. Darányi Ignác földmívelési minisztert e három férfiú nagykonceptiójú gazdasági politikája indította arra, hogy Bács Bodrogvármegye gazdasági törekvéseit első sorban és minden rendelkezésére álló anyagi és erkölcsi eszközzel támogassa. Pirkner min. tanácsos, akkor állattenyésztési főfelügyelő, Sierbán János min. tanácsos és Szily Tamás mostani baranyai főispán, akik akkor állattenyésztési főfelügyelők voltak, továbbá Bughary szegedi főfelügyelő állandó és közvetlen érintkezést tartottak fenn a gazdasági egylettel, hogy törekvéseit minél hatékonyabban mozgósítsák elő. Az állattenyésztés, a tejtermelés, a vajexport föllendülése Galambosnak köszönhető. Ő buzdította a gazdákat okos, talpraesett, gyakorlatias beszédeivel, ő hozta létre azt a sok apró szövetkezetet, mely az egylet életéről való távozásával szerteszéjjel hullott.

Az elhunyt nekünk is másfélévtizeden át hűséges munkatársunk volt. Sok olyan cikke jelent meg lapunkban, melyből gazdáink okultak, tanultak.

Az általános fájdalmas részvét, mely halálában körülveszi, méltán megilleti.

A himlőjárvány.

Zombor, 1916 febr. 10. (Saját tudósítónktól.) A legutóbbi megyei közigazgatási bizottsági ülésen dr. Spitzer vm. főorvos sötét színekkel ecsetelte a himlőjárvány állapotát. Jelentésének ez a része így szól:

A himlőmegbetegedések nagy száma nagy óvatosságra int bennünket, bár a múlt a jelentésből kitűnik a halottasok száma a 10/100 ot alig üti meg, mégis meg kell állapítanom, hogy nem mindenütt volt a halálozási arány ilyen kedvező, a minnek oka azon szomorú körülmény, hogy pld. 190 himlőbeteg közül 65 egyáltalában nem, 108 egyszer és csak 23 lett kétszer beoltva. Ezen 196 beteg közül 49 meghalt, ami már 29% nak felel meg, holott a legnagyobb himlő járványok sem szedtek 30%-nál nagyobb áldozatot. Ezen adatok az ujvidéki, zsabylai, titei, apatini és palánkai járásból származnak, az 1914 augusztus 1. 1915. december 1-ig terjedő időkből. Nem kevésbé szomorú azon statisztika, amely a háború kitörése óta folyó év január 15 ig terjedő időről szól. Ezen idő alatt 435 himlő betegség fordult elő, akik közül 104 en meghaltak, a mi 23%-nak felel meg.

Miután a fertőzés forrása első sorban az ember, minden ami a beteggel érintkezésben volt, a fertőzést továbbítja és miután minden jel arra vall, hogy a himlő csirákat a levegő is továbbítja, nem szükséges a beteggel, vagy a beteg tagjaival való közvetlen érintkezés, hogy valaki a betegséget megkaphassa.

E mellett a fertőző csirák óriási tenacitással bír. Beszáradt himlőgenny évekig megtartja fertőző képességét, a himlős beteg ruhái is, ha friss levegőnek, vagy magasabb hőnek nincsenek kitéve, sokáig megtartják fertőző képességüket.

Mind ezek a körülmények sokkal nehezebbé teszik a védekezést mint pld. a koleránál vagy hasihagyáznál.

Védekezési eljárásunk a következők:

I. A beteg szigorú elkülönítése, ahol ez otthon nem volt keresztlátható, a betegek a járvány kórházba szállítottak.

II. A beteggel érintkezésbe lévő minden tárgynak még a betegség tartama alatt való fertőtlenítése.

III. A beteg halála, vagy gyógyulása, vagy a házból való távozása után a lakás és a gyógyult egyének és ápoló személyzetének tökéletes megfertőtlenítése.

IV. A beteggel érintkezésbe volt egyének kötelező beoltása, ha röviddel ez előtt beoltva nem voltak.

V. Olyan egyének, kik a beteggel érintkeztek 15 napi felügyelet alá helyeztetnek.

Fontolóra vettem azt a kérdést, hogy nem volna-e célszerű az egész vármegye területére nézve a kényszer oltást elrendelni.

Ilyen irányú javaslatot az 1887. XXII. t.-c. 10. §. értelmében nekem kellene tennem és ennek alapján a belügyminiszter jóváhagyásával a törvényhatósági bizottság ezt elrendelheti. Ily irányú javaslatot tettem az úrszentiváni, bászószenttamási, bácsföldvári, és gombosi himlőjárványnál, azonban a belügyminiszter ur előzetes jóváhagyását csak az első három községben való újraoltás elrendeléséhez adta meg. Hogy ily irányú javaslatot nem tettem, annak főoka abban rejlik, hogy az immunitás körülbelül csak az oltás utáni 12 napra lép fel, továbbá hogy az ily tömeges újraoltásnál mintegy kaput nyitunk a ragályozásnak, amint sok eset bizonyítja, hogy legsúlyosabban épen a beoltottak betegedtek meg, továbbá az a körülmény, hogy rendszabályainkkal eddig mindig sikerült a betegséget lokalizálni és végre az a körülmény, hogy 67 orvos hiányozván a vármegyéből az újraoltás gyorsan befejezhető alig volna.

Azonban minden olyan községben hol a himlő fellépett a lakosság maga jelentkezik oltásra, úgy, hogy kényszerrendszabályok alkalmazása feleslegessé vált.

Különben is a közel levő tavasz, a mikor

több friss levegő jut be a szobába és a mikor a nép is kimegy a szabadba, a lakások zsúfoltsága megszűnik, szintén hozzájárul ahhoz, hogy a himlő járvány megszűnjék.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Zombor, 1917. febr. 7. (Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága ma dr. Purgly Sándor főispán elnöklésével ülést tartott, melyen a hivatalok vezetőin kívül részt vettek: Evetovits János, dr. Récsy Ede, dr. Molnár Károly és dr. Vojnovits Viadán.

Közzadózásról Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató eme adatokat terejszította e d:

Egyenes adóban befolyt: Az 1916 évi január hóban 242061 K 02 f. Az 1915. évi január hóban 239854 K 41 f. Az elmúlt hóban több 2206 K 61 f.

Hadmentességi díjban: Az 1916. évi január hóban 1276 K — f. Az 1915. évi január hóban 3743 K 30 f. Az elmúlt hóban kevesebb 2477 K 30 f.

Bélyeg- és jogilletékekben: Az 1916. évi január hóban 128076 K 74 f. Az 1915. évi január hóban 165977 K 78 f. Az elmúlt hóban kevesebb 37901 K 04 f.

Fogyasztási italadóban: Az 1916. évi január hóban 95075 K 25 f. Az 1915. évi január hóban 106055 K 61 f. Az elmúlt hóban kevesebb 10980 K 36 f.

Tanítói nyugdíjban: Az 1916. évi január hóban 23459 K 97 f. Az 1915. évi január hóban 21241 K 98 f. Az elmúlt hóban több 2217 K 99 f.

Országos betegpótlási pótadóban: Az 1916. évi január hóban 10033 K 14 f. Az 1915. évi január hóban 11673 K 34 f. Az elmúlt hóban kevesebb 1640 K 20 f.

A közutak állapotáról Fuchs István műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője eme jelentést tette:

Az állami és trvh. közutak a folytonos nedves időjárás és a fenntartási anyag hiánya miatt igen sokat szenvedtek. A fenntartási kavics szállítása vállalatilag biztosított ugyan de a biztosított fenntartási anyagból csak igen kevés került szállításra.

Ennek oka abban keresendő, hogy sem a vasút, sem a hajós társaságok járó műveket nem bocsátanak közszállításra, mert ezek hadi szállításokat teljesítenek.

Az engedélyezett utépítések közül:

az ujvidék—szegedi trvh. közút Bácsföldvár és Temerin közötti 26.700—36.700 km. szakaszán a munkálatok annyira előre haladtak, hogy az alapkövezés csaknem egészen készen van, a kavicsszállítás és elterítés pedig folyamatban van. A hengerlési munkák e szakaszon a gőzhenger megérkezése után azonnal megindíthatnak.

a szenttamás—turja—nádaljai trvh. közút 0—14.913 km. szakaszán a földmunka végig készen van, a kőpálya a 0—6.6 km. szelvények között lehengereltetett, a köfuvározás Turja és Nádálja községek között folyamatban van.

a bács—bácsföldvárosi trvh. közút építése a lejárok burkolatának kivételével befejeztetett, jelenleg a padka rendezési munkák végeztetnek.

a pincéd—verbászi trvh. uton a házi kezelésben folytatandó hátralékos munkák a kőanyagok felhalmozása és átvétele után, szintén megindíthatnak.

A befejezett utépítések közül f. évi február és március havában az alábbiak kerülnek felülvizsgálat alá:

a baja—bezdáni trvh. ut 31.7—38.9 km. (Bezdán—Küllöd) közötti szakasza,

a futak—cserevici révhez vezető trvh. ut 0—1.5 km. közötti szakasza,

az apatin—sztapári trvh. közút 10.334—16.740 km. közötti szakasza,

a zombor—palánkai trvh. közút 1.590—11.390 km. (Zombor—Sztapár) közötti szakasza,

kula—hódsági trvh. közut 1.316—11.465 km.
(Kula—Bácskerek ur) közötti szakasza,
kula—hódsági trvh. közut 11.488—26.490 km.
(Bácskerek ur—Hódság) közötti szakasza és
a bácsalmás—szabadkai trvh. közut 0—9.600 km.
közötti szakasza.

A tanügy állapotát Faragó János kir. tanfelügyelő ekként ismertette:

A vallás és közoktatásügyi miniszter a nem áll. tanítók fizetésének az új törvények értelmében való kiegészítése céljából az elmúlt hónapban 1230 kor. s a vármegye területén működő közs. jellegű iparostanonciskolák f. tanévi dologi szükségleteinek részben való fedezésére pedig 2800 kor. államsegélyt utalványozott.

A közbiztonsági állapotról Gramling Kornél kir. ügyész jelentette, hogy a zombori törvényszék fogházában az elmúlt hónapban 38 letartóztatott volt elhelyezve. Jogérvényesen el volt ítélve: 4 elzárásra, 11 fogházra, 16 börtönrre. Felebbezés alatt 1 vizsgálati fogoly, elintézetlenül pedig 6 vizsgálati fogoly van. Egy fiatalkoru elítélte, az *aszódi* javítóintézetbe szállították. Az *apatini*, *hódsági* és *kulai* járásbíróóságok fogházai-ban a rend kifogástalan.

A szántóföldek bevetése.

Zombor, 1916. f. br 14 (Saját tudósítónktól.) A parlagon heverő bácskai földek megművelésének fontos kérdése általánosan foglalkoztatja intéző köreinket. Minden eszközt igénybe vesznek, hogy az idei termés sikere érdekében a szükséges gazdasági intézkedéseket céltudatosan megtegyék. A legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen **Balku Gyula** gazdasági felügyelő azt az örvéndes jelentést tette, hogy a megmíveltlen földek mennyisége rohamosan apadt.

A legutóbbi tett jelentése óta, mikor is az őszi gabona alul kimaradt területet a november közepén eszköztől összeírás alapján mintegy 82 ezer holdban mutatta ki; — megőrtént az új összeírás, és eszerint január 21-ig a bevetetlen terület mintegy 40 ezer hold.

A közigazgatási hatóságok jelentései szerint ezen területeknek a tavaszakkal együtt való megmunkálása és bevetése *ha a rendelkezésekre álló munkaerő lényegesen nem csökken, biztosítottnak látszik.*

Szörnyű acetylin-robbanás.

Szond, 1916. február 14-én. (Saját tudósítónktól.) Községünk lakosságát egy rendkívül végzetes esemény tartja izgalomban. **Lux Miklós** helybeli hentes- és mészárosmester saját házában, valamint a vele egy fedél alatt levő pósthivatalba acetylin világítást rendeztetett be mostanában s a folyó hó 11-én este tartott próbavilágítás kellő sikerrel is járt.

Éjjel 1 órakor azonban óriási detonáció keletkezett, mely az egész községet megremegtette. Ágyuhanghoz hasonló robaj pillanatnyi dörmögésével megfélemlítette még a legtávolabbi lakókat is, ajtókat, ablakokat megrezzenve kivetette az utcára. A mészáros szép házat a pósthivatalal s lakással együtt pedig romhalmazzá döntötte, mintha ellenséges léghajó bombája hullott volna rá. Utána ijeszítő csend tamadt. Majd a helyszínrre siettek a legközelebbi szomszédok, behatolva a feldúlt épületbe a hátszobában ágyban fekvő *h. tan szedtek elő az asszonyt*, magát a ház urát azonban nagy keresés után csak horgó állapotban találták a kötőrmelék között.

Hamarjában a helyi hatóság, községi jegyző, orvos is ott termelt, s hozzálátott a további teendőkhez. Miután megállapítást nyert, hogy **Barth Ferenc** a szerelő is ott tartózkodott Luxék lakásán, azonnal hozzá kellett látni annak felkutatásához. A tűzoltóság kivonult s hat órai fárasztó munka után a sok téglá- s gerendahalmaz alján a szerencsétlen ember *összeégett s összeroncolt holttestére rá is akadtak.* Lux Miklós még a délelőtti folyamán a szenvedett agyrázkódtatás következtében *elhunytt*, úgy hogy három halottja volt a szörnyű balesetnek. Ellenben a mészárosék két gyermeke a cselédeánnal együtt, kik a hálószoba mellett aludtak, csodálatos módon épen maradtak. S megmenekültek özv. **Margittay Györgyné**, a póstamester nő két leányával, hoimiai s butorai azonban mind *összezúzódott a robantott falak omlása folytán.*

A szörnyű baleset okát bizonyosan megállapítani nem lehet, mert a résztvevők nem maradtak éle ben, a gyerekek s Margittayék pedig aludtak. Azonban a körülményekből s a holttestek szemléje után arra lehetett következtetni, hogy gázomlás történthetett, mivel a felszerelés valamely régebbi alkotmány volt, úgy hogy a csapok nem zárukak teljesen; ennek okát kutatandó szerelő s a házigazda, kik különben is a nap örmére áldomást tartottak, bors állapotban valószínűleg odamerészkedtek a telep közelébe s ott a szivar-

juk vagy gyufájuk tűzétől a gáz felrobbant, melynek hatása azért volt oly rettenetes, mert szerelőt nagy nyomás alá helyezték a carbidot, úgy gondolván hogy a világítás azzal nagyobb effectust fog csinálni.

Különben is **Lux Miklós** a készüléket minden *hatósági bejelentés és ellenőrzése nélkül* a saját felelősségére állította fel, s így a hivatalos közveket semminemű mulasztás nem terheli.

A három áldozatot f. hó 13-án délután egy időben az egész község részvétele mellett helyezték örök nyugalomra.

Amerikában lakó bácskaiak jótékonyasága.

A honszeretnek és jótékonyaságnak szép, megkapó példáját adták az amerikai **Akronba** kivándorolt *szondi* testvéreink, **Hatszázegyen** koronát gyűjtöttek és ezt a tekintélyes összeget elküldték Szond község bírójának, hogy a véres csatákban elesett hős vilézek özvegyei és árvái között ossza ki. A bíró teljesítette a nemes lélekbeli fakadt kívánságot. **Sztrilich Jenő** községi jegyző pedig arra kért bennünket, hogy a pénz küldeményt jelző levelet közöljük le. A kérést természetesen készséggel teljesítjük. Ime a kivándorolt derék szondiak levele:

Akron, Ohio, 1915. december 6.

Tekintetes községi bíró urnak Szond.

A mai postával 3933. sz. a. 640 koronát utalványoztunk t. bíró ur címére. Ezen összeget az ide mellékelt kimutatásban feljegyzett egyének részben adományozták, részben pedig egy mulatságnak tiszta jövedelméből származik. A gyűjtés a kimutatásban felsorolt első hat egyén kezdeményezéséből indult ki. A gyűjtők arra kéri t. bíró urat, miszerint ezen összeget a községben lévő özvegyek és árvák között, vallás és felekezetre való tekintet nélkül felosztani szíveskedjék, a gyűjtés eredményét pedig az ottani r. kath. templomban a szószekről kihirdetni, valamint az ott legközelebb megjelenő valamelyik lapban is közzétenni szíveskedjék. Mivel még arra kéri t. bíró urat, hogy ezen összeg vétele nekünk elismerni szíves legyen, vagyunk kiváló tisztelettel Depositors Savings Bank Foreign Department Karátsonyisk. Az árvák és özvegyek javára. 1) Gombos Ferenc 5 do. 2) Gombos István 5 do. 3) József Luxeder 5 do. 4) Márkó Bukovác 5 do. 5) Horváth András 5 do. 6) Wargha Lajos 5 do. 7) Schreiber Sándor 2 do. 8) Schreiber József 2 do. 9) Szabó Imre 1 do. 10) Szabó Erzsébet 1 do. Szond. 11) Kruk János 1 do. Tolna Csaszta. 12) Hónéki János 50 c. Tolna Szakadál. 13) Amion Luc-der 1 do. Bbm. Szond. 14) Kaukler György 50 c. Bbm. Apatin. 15) Horvát István 2 do. Szond. 16) Gombos Iona 1 do. Szond. 17) Nagy Imre 2 do. Szond. 18) Guzsván Ferenc 2 do. Szond. 19) Zlatár Anial 2 do. csendes Szond. 20) Barga Antal és neje 2 do. Szond.

Gazdasági előadás Adán.

Ada, 1916. febr. 12. (Saját tudósítónktól.) A kormányintézkedések és hatósági beavatkozások hom okterében álló mezőgazdasági ügyeket erősen átfogó előadást tartott a napokban **Németh Jenő**, az itteni földművesiskola nagyképzeltségű igazgatója a községhez tanácstermében, nagy számú hallgatóság feszült érdeklődé-e mellett.

Előadása bevezetésében összetartásra buzdította a gazdákat, mert csak így lehet a gazdasági törekvéseket egységesen és eredményesen előbbrevinni. Az állattenyésztés intenzívebb felkarolását kötötte szívökre. A helybeli vörös keresztgyuletet pedig arra hívta föl, hogy — mivel helyben nem lévén sebesült vagy beteg katona — léleisiens gyermekelhont, hogy a szegényebb sorsu anyák gyermekeiket ide adhassák felügye letre, hogy azután nyugodtan mehessenek dolgozni. Talpraesett észrevételeivel fűszerezett alapos szakszerűségű beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Németh igazgató és **Király** jegyző együttesen céltudatos irányban teszik meg intézkedéseiket, hogy az összes földek megmívelését biztosítsák.

H I R E K.

A képviselőházból.

A pénteki ülést **Sándor Pál** felszólalása tette izgatónvá. **Rakovszky István** minapi támadása ellen védte magát, miközben súlyos támadásokat intézett az összeférhetetlen természetű néppárti vezér ellen. Feszült figye-

lemmel hallgatták az aktaszerű bizonyítékokat, melyek kétségtelenül megállapítják, hogy ugyanaz a **Rakovszky István**, aki a kartellek és a képviselői összeférhetetlenség ellen küzd, nyugodtan türi, sőt elnöki minőségben aláírásával szankcionálja egy kartellkedő papirgyárnak azt a hallatlan, vakmerő eljárást, hogy a már meggyártott és készletben levő papír árát *száznyolcvan* perccenttel fölemelte. Ha tehát a lapok egy része megszünik, a másik része pedig előfizetési és hirdetési árát a község kárára kénytelen tetemesen fölemelni, azt nagyrésben a purifikátor **Rakovszky** elnöklésével működő papirgyárnak köszönhetjük.

A képviselők már a korai órákban sejtették ezt a parlamenti összeütközést s ezért nagy számban jelentek meg. A folyósó a rendesnél korábban telt meg. Az első egyike volt báró **Vojnits Sándor**. Reá hárul most a többségi ügyek vezetésének sulya. Egyik alelnöktársa: **Telegdy József** már rég betegeskedik, báró **Dániel Gábor** későn szokott jönni, mert előbb pénzintézetben, a Hazai Bankban adja meg elnöki utasításait, báró **Vojnits István**, az ügyvezető alelnök pedig közel két hét óta szintén beteg. Amikor az édesanyját Szabadkára kísérte, meghült, influenzába esett s azóta örzi Veres Pálné-utcabeli lakását. Láza oly nagyfoku volt, hogy a nála tisztelegni szándékozó több képviselőtársát se fogadhatta. A vezér hogyléte iránt a miniszterelnök, több miniszter és a képviselők nagy része naponta érdeklődött.

Dr. Konyovits Dávid megviselve, kissé meggyötörve jelent meg. Viszonttagságos utazása volt, mely sok kellemetlenséget okozott neki. Tavaly éritségig **Jusztin** fia már közel 1 esztendeje Zágrábban képezeti ki magát tűzérőnkéntesi minőségében. Édesanyja havonta többször látogatta meg. Midőn legutóbb nála volt, azt az értesülést kapta, hogy a fiu ezredével május elejéig mostani állomáshelyén marad. Annál nagyobb volt a szülők meglepetése, midőn mult szerdán táviratot kaptak tőle, hogy e napon a frontra indulnak, s másnap reggel Budapesten lesznek. **Konyovits Dávid** persze azonnal utra akart kelni, hogy fiával másnap reggel Budapesten találkozhassék. De mivel Zomborból Budapestre éjjel nincsen csatlakozás, úgy állította össze az utiprogramot, hogy az eme éjjel Konstantinápolyból érkező *Balkánvonat*-ot elérhesse. Csak-hogy midőn már Szabadkát jóval elhagyták, jött egy német ellenőrző tisztviselő aki a képviselői utazási igazolványon és állandó vasuti jegyen kívül a *hadügyminiszter utazási engedélyét* is kérte. A zombori képviselő persze nem rendelkezett ilyenmel, mert nem tudhatta, hogy ezen a vonaton ez is szükséges. Már majdnem el kellett hagynia a vonatot, midőn végül mégis megkönyörült rajta a tisztviselő s kivételesen elállott a jelzett igazolvány követelésétől. A honatya abban a reményben, hogy reggeli 6 órakor a zágrábi vonat megérkezése előtt Budapesten lesz, álomra hajtotta fejét. Szürkületkor fölkelt s megkérdezte a kalauzt, hogy melyik állomásnál van a vonat.

— Kiskunfélegyházánál — volt a válasz.

— Kiskunfélegyházánál?! Hiszen az az állomás nem a szabadka-budapesti, hanem a szeged-budapesti vonalon van.

— Hát hiszen mi a szeged-budapesti vonalon megyünk most.

A képviselő nem értette a rejtélyeszerű kijelentést. Tudta, hogy a vonat Kelebiát, Kiszállást érintette s már közel volt Kisköröshöz. Tehát hogyan kerülhetett a szegedi vonalra?

A kalauz ekként magyarázta a dolgot: — Amikor Kiskörösrre értünk, értesültünk, hogy ott két tehervonat egymásba szaladt. A pályatest el van torlaszolva s csak a délelőtti folyamán lesz szabad. Vonatunk tehát megfordult, *visszaindult* Sza-

badkára, ahonnan *Szegeden át* folytatta útját Budapestre.

A zombori követ tehát közel 4 órai késéssel érkeztet meg Budapestre, ahol sok viszontagság, baj után találta meg fiát, aki a zágrábi hölgyektől kapott sok virággal díszítve, jókedvvel, lelkesen állt utra készen, hogy a nagy mérközésből ő is kivegye a maga részét. A vltéz ifjutól való bucsuzásra megjelent győri nagybátyja, *Konyovits György* ottani főügyész helyettes is.

Ezen az ülésen jelent meg hosszas távollét után először *Zákó Milán* is. Szépségéről híres leánya súlyos, de szerencsés kimenetelű operáción esett át. A képviselő leányát utókurára a Tátrába kísérte, ahol közel 6 hétig maradtak. Sokan keresték föl a pompás színben levő rokonszenves honatyát és melegen köszöntötték.

Bent jártak még a Házban báró *Hammerstein* Richárd, *Janiga* János és *Dun-gyerszky* Bogdán.

Szombaton Szmezsányi György intézett éles támadást *Sándor Pál* ellen. Elfogult néppárti szemüvegen át boncolgatta a Lipótváros követének szereplését. Fejtegetéseit azonban az egész Ház osztatlan figyelme kísérte, mert ügyesen, temperamentumosan, nagy szónoki készséggel védte pártja álláspontját.

A bácskaiak közül dr. *Falcione* Árpád, báró *Hammerstein* Richárd, *Zákó* Milán báró *Vojnits* Sándor, *Ertl* János, báró *Pod-mániczky* Endre, *Janiga* János a munkapárti és *Fernbach* Károly, aki gyakori közbeszólásaival fűszerezte a szónok előadását, az ellenzéki padokból hallgatták a beszédet. Eljött *Latinovits* Frigyes főrend is, de ő már csak a darab második felvonását: *Rakovszky* beszédét hallhatta.

A Szandzsák törökjei.

I.

Déli harctér, január hó . . .

Mint beteg emberről, akinek órái meg vannak számlálva, beszéltek a háború előtt a török birodalomról és annak az anyaországon kívül élő, középkori elszigeteltségüket, régi szokásaikat megtartó lakosairól. Csak kivetni való maradiságot találtak a törökökben; nem észlelték azon kiváló tulajdonságokat, amelyeket éppen a mostani világháború dobot fekszínre.

Érdekes a törökök élete. Idegen azonban ritkán pillanthat be oda. Már lakóházuk is különbözik a veük együtt élő szerb—montenegróiaktól. Aikalmam nyílt egy idegenbe belépni. A szobák egy része alig mutat eltérést a mieinktől. Legtöbbnyire padlós, világos és kényelmes. Annál érdekesebb a női lakosság: az úgynevezett *hárem*.

Itt az ablakokon sűrű fárcs van, amely meggátolja, hogy a kíváncsi szemek bepilantsanak, mindazonáltal a szoba lakóitól nem veszi el a kilátást. Kivülről börtönszerű, belül azonban lakályos. A hárembe a férfi szobájából legtöbbször keskeny folyosó vezet, úgy hogy a nő a férfi tudtán kívül egy lépést sem lehet. Legtöbb hárem berendezése egy alacsony diványból, kis asztalokból és szőnyegekkel áll. Egyes helyeken a falakat tarka képek díszítik, amelyek legtöbbször Allah t ábrázolják, akinek nevéhez fűződnek a törökök legtöbb csodái. Székeket a szobában nem láttam; azt a törökök e helyütt még nem használják. Keresztbe helyezett lábbal ülnek szőnyegekben; ebben a helyzetben órákig megmaradnak, anélkül, hogy a legcsekélyebb fáradtság nyomai is észlelhető volna rajtuk.

A török háremek asszonyai ezen a vidéken teljesen lefátyoltva járnak, s termelüket széles, köpenyszerű lebernyeg fedi, úgy hogy valósággal még csak sejteni sem lehet, fiatal avagy öreg az előtünk elhaladó nő. A férj és a rokonságon kívül idegen nem is igen látja arcukat; a fátyol felfedése a legnagyobb véték, bűn számba megy.

Általában véve a török nők korán megvénülnek. Alig lehet köztük találni asszonyságuk delében virulókat. Harminc-harmincöt éves korukban már öregek; az arcukba vésett ráncok elárulják az idők mulását. Pedig nem mondhatom hogy nem ápolják, gondozzák magukat. A hiuság már egy velük született keleti tulajdonság, amelyet a férfi tetszésének megtartani akarása még jobban kifejlesztett.

A Janó, a kutyus meg én.

Pár hónappal ezelőt egy vidámképű tót katonát látottam. Egy évig küzdött a harc-téren. Az utolsó ütközetében, mikor egy kis faluból szalasztották ki az oroszokat, egy elhagyott lakásban egy kis kölyök kutyát talált. Elvitte magával. Megszerették egymást. Együtt eltek, együtt koplaltak, vigadtak és együtt szomorkodtak. Egyszer csak örömmel akarna megérteni a kis hosszúszőrű kutyájával, hogy két heti szabadságot kapott. Elmegy hazra, a menyasszonyához, elviszi a kutyust is; otthon majd fölnevelik.

Azt mondta nekem a tót katonát — mikor ezeket mesélte, — hogy a kutyus megértette, mert villámgyors félkörökkel rajzolt picit bozontos farkával.

Együtt jöttek boldogan, játszva egészen állomásunkig. Itt, mivel a vonat sok időt tartózkodott, leszállottak és a vágányok közt zavarják egymást: cicázta. Itt mesélte nekem, miképpen jutott a kutyához. Közben fűtött a mozdony indulására. Szaladt is Janó a kutyus után, hogy visszavigye a kocsiába; de a kis bozontos elugrott előle, sejtve tán, hogy még cicázna. Nem bírta megfogni. A vonat elindult, Janó arca vértől lett. Kétségbeesetten hívogatta, de a kicsi bohókás ösztönével gondolta: biz ő nem adja meg egykönnyen magát: ismét megugrott. Janó szomorkodva ugrott fel a vonatra. Olfakítottam neki: ne busulj Janó, magamhoz veszem, s ha 2 hét múlva visszajössz ép egészségben fogom átadni. Janó arca ismét mosolyogni kezdett s kérte, hogy addig is vigyázzak rá.

A kutyus enyém lett. Szerettem, dédelgettem, nagyon vigyáztam rá. Hamar megszerették egymást. Szabad időmben, ha esős idő volt, a szobában, ha szép napos volt az ég, kint a vágányok előtt a kövér gyepen incselkedünk.

Egyszer — miként Janó is — fejébe akartam verni valamit. Ugyanis közeledett a két hét, a határ-idő. Szomorkodva vontam magamhoz kis bozontos fejét és elkezdtem magyarázni, hogy nem sokáig látjuk már egymást. A kutyus majd részvétellel volt irántam, majd boldogan mozgatta picit farkát. (Janó mondta, hogy mindent megért.)

Eltelt a két hét. Janót vártuk minden vonatról, de nem jött. En örültem ennek, a kutyus is boldognak látszott.

Teltek, multak az idők és Janó nem jött. A kis négylábú egészen otthonosan érezte magát. Amikor szolgálatban voltam, kint játszadozott a vágányok előtt a fronta utazó katonákkal. Ezeket nagyon szerette. És, noha ezek félóránként váltakoztak, mégis egynek (tán épp Janónak) gondolta a sok sok katonát. Minderki megszerette és két három perc múlva már cicázta is vele. Mikor már jól elfáradt, leszokott guggolni és ilyenkor a katonák ügyességéért megcirógatták, megveregették gyapjas hátát.

Ilyen és ehhez hasonló változatokban teltek a hónapok. Őszre járt már az idő. A kutyus már nagyra nőtt. Csak néha, mielőtt katonákat nem látott, pihent meg egy kis időre. Ilyenkor az állomás elé szokott ülni, okos fejét büszkén fenntartva, gondolkozóba látszott mélyedni. Tán még mindig a régi gazdájára, a Janóra gondolt. Hogy ő visszaszökött ismét oda, ahol olyan szépen tudnak játszani. Ahol rakettáznak, ahol játszva felgyújtják egymás szalmakazalát, házat, ahol kukoricát pattogatnak.

Egyszer csak a váltónál egy vonat kanyarodik be. Cifra zászlókat hoz magával; a szél erősen lengeti őket.

A kutyus csak eddig gondolkodott. Felugrott és előbb szaladt. A vonat, úgy látszik sok katonát hoz mert csak lépésben közeledik. A kutyus üdvözli őket. A katonák még le sem szállottak, már is játszanak vele: apróbb kavicsokat, kenyérdarabokat, csontokat dobnak feléje. Majd előre szalad a mozdonyhoz. Ott is játszanak vele. A gőz csak úgy prüszköl. Tán haragszik a kutyusra. ? Ó azért is ott legyekedik. Mikor a mozdony egy-egy nagyot fúj, félreugrik, de pár pillanat múlva ismét ott ugrál előtte.

Ott állok a vágányok előtt. Senkim, semmim sincs e kutyán kívül; jól esik hát ez egyet is boldognak látom.

A kutyus tán már elfáradt, tán egy utolsó mutatványt akar eljátszani és azután mint egy aktort ki mutatványát befejezte, megtapsolják: a mozdony kerekéi elé ugrik és ott ügyeskedik. . .

Rosszul esett néztem mindezeket, de gondoltam ezerszer idétlent ez már így és még sem esett semmi baja.

A kutyus nagyon bátor volt. A kerékabroncs hosszú szőrét simogatta. Ő, gondolva, az előadásnak vége, a dicsőség, a taps, a cirógatás következik; szépen nyugodtan végignyújtózott a sinen.

És a mozdony büszkén pőfékelve préselte le kerekéivel az örökké mosolygó kis bozontos hadi kutyát. . .

. . . Eddig, ha egy-egy katonát vonat robogott be állomásunkba, örömmel nézegettem a bent ülő hősöket; de most . . . most bujok előlök . . . minden katonában Janót látom. . .

Tóth József.

Báró Vojnits István betegsége. Báró *Vojnits* v. b. t. t., orsz. képviselő, a Nemzeti munkapárt ügyvezető elnöke e hó elején nagyfokú influenzába esett. Közel két hétig őrizte a szobát. Kedd óta már kisebb sétákat tesz; de orvosa szigorú utasítására egyelőre tartózkodnia kell minden munkától.

Kitüntetett orvos. A király dr. *Schossberger* Sándor újvidéki orvost a Vörös Kereszt II. oszt. hadiékítményes díszjelmévével tüntette ki.

A titeli plébánia adminisztratorává *Hervának* Ödön szabadkai hittanárt nevezte ki az érsek. Helyébe *Hirka* Balázs hittanár került. Ez utóbbi helyét pedig dr. *Kerner* István bácskerteszi káplán foglalta el. Bácskertesre káplánná *Koncz* Dezsőt küldte ki az érsek.

Kitüntetett huszárkapitány. A király *Karácson* Pál honvédszárműveletét, *Karácson* Gyula ny. alispán fiát az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a legfelsőbb dicsérő elismeréssel tüntette ki.

Piukovich Elemér Szerbiában. A király a magyar kormány előterjesztésére *Piukovich* Elemér volt orsz. képviselőt, mátielkei földbirtokost *Sabóca* a hadseregparancsnokság mellé polgári biztossá nevezte ki.

Katonai előléptetések. A király kamionkai *Szemző* Elemér honvédszárműveletét őrnaggyá, borsódi és katymári *Latinovits* Mariusz honvédszárműveletét, lapunk néhai vezérének fiát főhadnaggyá léptette elő.

A kitüntetett hajóskapitány. A király *Erdélyi* István hajóskapitányt, az újvidéki cs. és k. hajócsoport parancsnokát a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Katonatisztek előléptetése. A király a háború tartamára ténylegesített nyugállományú tisztek csoportjában Szilágyi András őrnagynak az alezredesti címet adományozta. Kinevezte főhadnaggyá: Kovács László és Kanyó Csuzdi Jenő 4. honvédszárműveletét, Várad Károly, Schulz Alfréd és Sik Béla 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnaggyakat, Gräber Miklós 4. honvédszárműveletét, tartalékos hadnaggyot, Simay Cézár szolgálaton kívüli viszonyban levő hadnaggyot. Gulyás József és Haller Géza népfőlkelő hadnaggyokat. Tartalékos hadnaggyok: Grossmann Ödön, Frölich Pál és Bittner János 6. honvéd gyalogezredbeli, Faragó Mihály és Horváth László 4. honvédszárműveletét tartalékos tisztjelöltök. A gazdasági tisztikarban főhadnaggy lett Liebhart István 6. honvéd gyalogezredbeli hadnaggy gazdasági tiszt, hadnaggyok lettek dr. Kellner Dezső és Szűts János 6. honvéd gyalogezredbeli tisztjelöltök. A 6. honvéd pótzászlóaljhoz beosztott dr. Somogyi Zsigmond népfőlkelő segédorvost a háború tartamára népfőlkelő főorvossá nevezték ki. Merkl Imre 4. honvéd huszárezredbeli százados gazdasági tiszt őrnagy gazdasági tiszté lett elő.

Új járásorvosok. *Purgly* Sándor főispán dr. *Kallós* Pál péterrévei községyi orvost, ki a háború kiörlése óta Eszéken faradhatatlan tevékenységgel katonai szolgálatot teljesít, *újvidéki* járásorvossá, — dr. *Malcsiner* Emil garai községyi orvost, — tiszteletbeli járásorvost p-dig *bajai* járásorvossá nevezte ki. Ugy dr. *Kallós*, mint dr. *Malcsiner* az orvosi kar legképzettebb s odaadó buzgalmu, lelkiismeretes tagjai közé tartoznak. Mindkét kinevezés az illető járásokban közmegegyezést kelt. *Malcsiner* dr. elődének, Alföldy doktornak nyugalmaztatása óta végzi a bajai járásorvosi teendőket s eme rövid idő alatt is eme állásra való rátermettségének sok szép jelet adta.

Házasságok. *Eremits* Csedomir g. k. teologus e hó 13 án tartotta esküvőjét *Mihájlovits* Milenával, *Mihájlovits* György alsókbabai g. k. lelkész leányával.

Sebestyén Jenő madarasi tanító eljegyezte *Balázs* Margitot.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát, Szabadkán.

Szerbiába kirendelt állatorvosok. *Szöke* József zombori, kulai és részben hódási, *Ver-sényi* Zsigmond bajai és bácsalmási, *Csia* Károly óbecsei és zsablyai és *Friedmann* Mór újvidéki és titeli járási m. kir. állatorvosokat a földművelésügyi miniszter hosszabb szolgálattételre Szerbiába rendelte ki. Mig utóbbi három állatorvos helyébe senki, addig az első helyébe a szegedi városi m. kir. állatorvos helyettesített át.

Takarékpénztárak közgyűlése. Közgyűléseket tartják:

Ujvidéki Takarékpénztár február 20-án d. e. 10 órakor saját palotájában.

Első Kovili Takarékpénztár március 4 én.

Ujvidéki Szerb Takarékpénztár március 9 én.

Szenttamási Első Takarékpénztár március 12-én d. u. 3 órakor.

Ópálinkai Szerb Takarékegyesület március 5 én.

Szlapári Gazdasági Takarékp. febr. 27 én.

Kulal Takaré- és Hiteintézet febr. 27-én d. u. 2. órakor.

Topolyai Ált. Takarékp. febr. 20 án.

Március 15 ike Zomborban. A Március 15. Ünnepélyt Rendező Állandó Bizottság most tartotta meg az első tanácskozását *Vértesi* Károly elnöklésével a szabadság napjának megünnepélyezésében. A bizottság azt határozta, hogy ezt fényesen üli meg. A sorrend is már össze van állítva. *Körmöczy* Ernő apátlélemből ünnepélyes misét fog celebrálni segédlettel. A nagyközönség a templomból körmenetben megy a *Schweidel* szoborhoz, ahol *Magassy* Antal tanár fog beszélni. Onnét a *Rákóczi* szoborhoz menend, ahol *Rácz* Soma bizottsági alelnök fog beszélni. A közönség és a tanuló ifjuság Szózatot és Himnuszt énekel. Az ünnepély 4 órakor kezdődik a váróháza nagytermében. *Vértesi* Károly elnök fogja azt beszéddel megnyitni. Az ünnepi beszédet dr. *Fehér* Lőrinc, az állandó bizottság tagja mondja. Szaval *Jámbor* Béla bizottsági jegyző és kivülé még *Krieg* Margit, *Heisinger* Aranka urhölgyek. A sorrend esetleg még kibővül.

Halálozások. Özv. *Kleisner* Máténé, szül. Drásnyáki Elek a hó 5 én 88 éves korában meghalt. Ujfutakon temették el a lakosság minden rétegének mélységes részvételével. Az elhunyt urnóban, akit mindenki szeretett és becsült, id. *Kleisner* Károly, a gróf *Chotek* uradalmak jószágkormányzója és dr. *Kleisner* Gusztáv az ujvidéki ügyvédi kar tekintélyes tagja édesanyjukat gyászolják. A család gyászjelentést adott ki.

Garamszegi Gézy Ádám kerényi földbirtokecs árthatlan lelkű kedves leánya Reike szerető szülei nagy bánatára február 1-én 13 éves korában elhunyt. Temetésén Kerény község lakossága igen nagy számban vett részt.

Preimajer Pálné, a bajai uri Casinó vendéglősenek neje a napokban elhunyt.

Ostrogán István sajkásszentiváni végrehajtó 47 éves korában meghalt.

Gazdák gyűlése. A magyar gazdák múlt heti országos gyűlésén, melyen sok fontos ügyet tárgyaltak, megyénkbeli résztvevők: Dr. *Purgly* Sándor főispán, *Scultéty* Ferenc alispán és *Fernbach* Károly ny. főispán orsz. képviselő. *Fernbach* fel is szólalt s nagy figyelem mellett tette meg szakszerű észrevételeit.

A Duna halottja. Február első napjaiban egy hullát fogtak ki a Dunából a bezdáni révénél. Az illetőben *Horváth* Károly bezdáni lakost ismerték fel, aki már — mint levelezőnk írja — régóta ivásnak adta magát s teljesen lezűlött. Az éjjel is, amikor a Dunába esett, a révbéli kocsmában mulatott s ott a cimboráival összeveszve elment a közeli malomba, amelynek éjjeli őre volt. Reggel nem találták a malomban s keresésére indulva, megtalálták a malom közelében — a vízben meg fulladtak.

Egy hadbavonult kereskedő fizetéképtelensége. *Dodits* Koszta zombori kézműveskereskedő hadbavonult. Üzlete e miatt zárva van. Ilyen körülmény mellett természetesen megingott a cég pénzügyi helyzete. Ezt be is jelentette hitelezőinek. Mint halljuk, árúért közel 100.000 koronával, készpénzért 32.000 koronával tartozik. Ezzel szemben az áruraktára 66.000 korona, külvilága pedig 6000 korona érteket képvisel. Az egyezség iránti tárgyalás megkezdődött s a jelek szerint eredményre is fog vezetni.

A Palánkai Járási Takarékpénztár 1916. évi február hó 6-án tartotta ezidei közgyűlést, amely vezérigazgatóvá az orvosi nagy elfoglaltsága miatt lemondott dr. *Perlesz* Ede helyébe — mint levelezőnk írja — *Rosenstok* Samu igazgatósági tagot és könyvelőt választották meg. A megüresedett két igazgatósági tanácsosi helyet dr. *Perlesz* Edevel és *Groll* Mihályival töltötték be.

Éltelt árdragítók. A budapesti V. kerületi kapitányság árdragításért éltelte *Blicz* Izidor bácskai földbirtokecs és *Pollák* Lipót budapesti posztókereskedőt (Lipót körút 16.) Raktáraikban ötven métermázsas tarhonyát, harminc métermázsas mákot, kilencvenhét kilogram teát, száznegy láda szappant, ötvenkilenc láda szardiniát, 100 láda kondenzált tejet találtak ötvenezer korona értékben. *Blicz*et huszonöt napi elzárást helyettesítő ötezár és ötszáz koronára, *Pollák*ot pedig tíz napi elzárást helyettesítő kétszáz és kétszáz koronára ítélték. A talált árut a rendőrség lefoglalta.

A palánkai Tisztviselői Otthon az idén — mint levelezőnk írja — sem tart tisztújító közgyűlést. A tisztikar marad tehát a régi, a hadbavonult *Schneider* István pénztárnok helyettesítésével megbízták újlag *Jónás* József vál. tagot, míg *Groll* József könyvtárnok helyettesítésével *Szeghy* Lajos kir. járásbíró, vál. tagot.

A Palánkai Takarékpénztár folyó hó 2-án tartotta közgyűlését. Az igazgatóság új tagjai lettek — mint levelezőnk írja — *Reszely* Károly és dr. *Dembitz* Sándor, a felügyelő bizottságé pedig *Büchler* Róbert.

Az elesett hősök özvegyei és árvái részére 5 koronát juttatott hozzánk *Hidasi* József szilberekai gyógyszerész.

Elveszett pénz. *Virág* Andras bezdáni malomtulajdonos felesége a zombori agrárbanknál lévő 5050 korona elhelyezett tőkét a fölvéve a vasútiállomásra ment, hogy a délutáni vonattal hazautazzon. Az állomáson beszélgetve ijedten vette észre, hogy az összeg eltűnt. Mindjárt szólt az ott posztoló rendőrnek s zár alá véve az állomás utazóit, vizsgálatot tartottak. A kutatás azonban — mint levelezőnk írja — nem vezetett eredményre.

NYILT-TÉR.

Nyilvános köszönet.

Mindazon rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek kik forrón szeretett fiunk halálakor bennünket részvételükkel fölkerestek s a temetésen számos megjelentésükkel fáj dalmunkon enyhíteni törekedtek, fogadják érte őszinte köszönetünket.

Szilberek, 1916. január 18.

Hidasi-család.

KÖZGAZDASÁG.

A legeltetési és fedeztetési díjak. A földművelésügyi miniszter felelős eset alkalmával elvi jelenőségű határozatban mondotta ki, hogy a községi képviselőtestületek a legeltetési és fedeztetési díjak ügyében hozott határozata elen beadott fellebezés elbírálására az alispán nem illetékes. A hol a birtokosság nincs szervezve, az apállatok költségeit a községi költségvetésben kell előirányozni és a községi számadásban kell elszámolni. A közös legelő és az apállattartás ügyvitelét in-éző elöljárósági közegek javadalmazását a községi képviselőtestület a községi költségvetés keretében határozza meg.

Montenegró mezőgazdasága. Montenegró 900.000 hektáryi területéből mindössze 7000 hektár áll művelés alatt. A termés 7000 q buza, 3000 q zab és 40.000 q tengeri szokoit lenni hozzávetőleg. A lakosság mintegy negyed millió, ennél fogva egy lakosra évenként körülbelül 3 kiló buza és 17 kiló kukorica jut, a mi peraze még e földhözragadt szegény népnek is kevés. Az évi import körülbelül 10.000 q zab, 80.000 q tengeri, 5000 q rizs és 50.000 q liszt közt mozog Béke idején a kukoricát jobbára Magyarországból vizsik.

Az apállatok megvizsgálása a topolyai járásban a napokban történt. Az anyagot mindenütt jónak találták.

Szerkesztői üzenetek.

P. E., Sabác, Hadtápposta 332. A mátételki olvasókörmek továbbra is megy.

Olvasókörm, Martonos. A választ levélben adtuk meg. **H. I., Szilberek.** Szives elnézését kérjük, hogy a január 19-én érkezett köszönetnyilvánítását csak most adjuk le. A késedelem oka az, hogy a levél eltévedt s csak most akadtunk nyomára.

Dr. R. J., Szond. Minthogy vallásos érdekeket érint, meg kell fontolnunk, vajjon leadjuk-e.

Siketnémák intézete, Szeged. Jóleső sorokat köszönjük. A mi jóindulatunk változatlan, mert ily kitűnő, föladata magaslátán álló, jól vezetett intézményt kötelességünk támogatni.

Községi előjáróság, Körtés. Időközben bizonyára megkapták.

G. J., Palánka. Küldje be; alkalmitag leadjuk. Elkerülte figyelmünket, hogy az első rész kimaradt.

Szt. J., Szond. A kívánt példányt postára tettük. A dologban levelet írunk.

M. R. J., Bozdán. Az utolsó költemény legközelebb sorra kerül.

B. K., Mostár. Lapunkat az ottani Grand Cáfé Hercegovinában találhatja.

St. K. Belgrád. Köszönjük. Intézkedtünk.

Sz. F. Ujverbász. Most lehetetlen volt elhelyezni.

Gy. I. Jánoshalma. Mihelyt visszaérkezik, azonnal értesíteni fogjuk.

B. H., Bácsalmás. Fölösleges kérvényt benyújtani. Az ezredparancsnokság — ha szükségét látja — fölvilágosítást kér az illetékes hatóságtól.

V. A., Mozsor. Az illető kormányrendeletek nincsenek kéznél s így a jövő számban adhatnak csak pontos választ.

A kiadásért felelős: **Pető Lajos.**

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképviselete közvetlenül méhészeketől korlátlan mennyiségben vásárol mézet és ezidőszert magas árakat fizet. Akiknek eladó mézük van ajánlják azt mielőbb fel a **Vezérképviselőnek Budapest, IX. Boráros tér 6.** 10-18

Zene és francia nyelv oktatására képzett hölgyet keres két leánya mellé — bácsmezei jegyző neje. — Teljes ellátáson kívül megfelelő fizetést is ad. Bővebbet a **Bácsmezei kiadóhivatalában** (Bpest, Teréz körút 2.) 3-1

Manilla I. Standar kapható **Pfeiffer Pál** kereskedőnél, **Bajmok** (Bácsmezei.)

SAJT Gábor községben készült jóízű **groyer** és **félementali** sajt kapható **Márián Györgynél, Gábor** (Bácsmezei.) 10-1

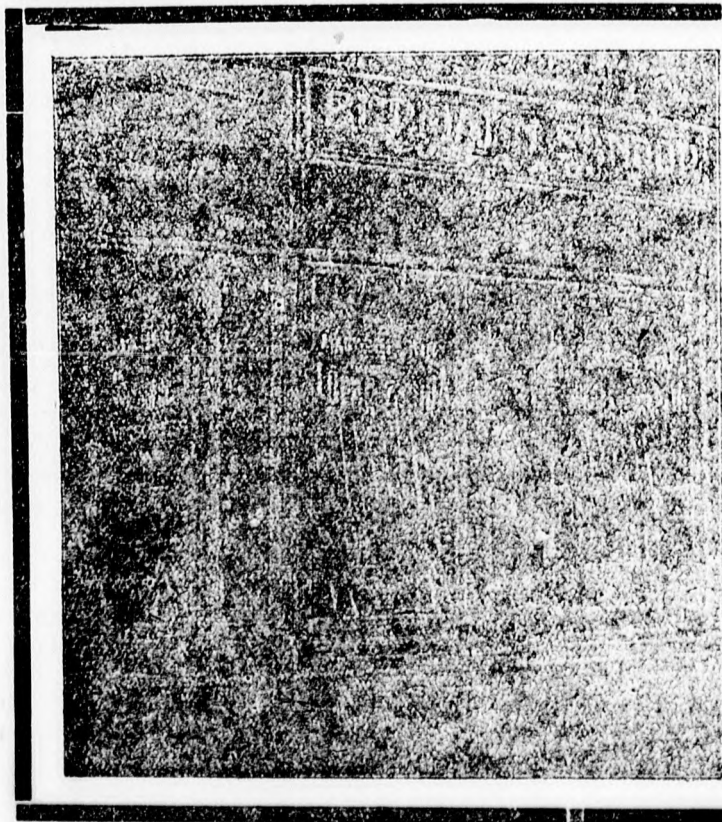
Eladó cséplőgép.

Egy teljesen jókarban levő 8-as gőzcséplőgép szabad kézből azonnal eladó.

Megkeresések

Peák Marin

Hercegszántó Bács- Bodrog vármegye intézendők.

Burmann Sándor
UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskamives
hítes szakértő.

Telefon interurban 347.

Kitüntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán fölszerelt raktáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron. **Régi fegyvereket** cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes **töltények** — külföldiek is, — valamint puskaporok raktáron. **Árjegyzéseket** kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Olcsó pénzt 5-75-6% kamattal gyorsan közvetíti f. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsa Takarékpénztár titkára Torzsan.

1-1916.
II.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

	Vőlegény	Menyasszony
Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése	Fazekas János	Váczai Etel
Családiállapota	nőtlen	hajadon
Állása (foglalkozása)	földmives	—
Vallása	r. kath.	r. kath.
Életkora és születési helye	Tovarnik	19 éves Bácsgyulafalva
Lakhelye	Szotin	Bácsgyulafalva
Szüleinek családi és utóneve	Fazekas Mihály Nagy Terézia	Váczai Antal Piri Erzsébet

Felhívom mindazokat, a kiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi előljáróság (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Kelt Bácsgyulafalván, 1916. évi február hó 6 napján.

Ivencz János

anyakönyvvezető-helyettes.

1055-916.

Pályázati hirdetmény.

Járamhoz tartozó Dunagálos községben lemondás folytán megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket március hó 1 ig annál is inkább nyújtsák be hozzám, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Ezen állás javadalmazása:

1. Szabad lakás és 2/4 telek föld haszonélvezete, mely után az adót a jegyző, az egyenértéki illetéket pedig a község fizeti.
- 2) 18 mm. tiszta buza, megváltandó az újvidéki piac közepére szerint.
- 3) 24 köbméter kemény tűzifa.
- 4) Előleges havi részletekben fizetendő 630 korona pénz.
- 5) Évenként 12 ingyen fuvar 40 kilométer távolságig és a község határában bárhova ingyen.
- 6) A szabályrendeletileg megállapított magánmunkák jövedelme.

Újvidék, 1916. évi február hó 12-én.

Kuluchich Viktor

főszolgabíró.

Raab Károly
hangszerkészítő ZOMBOR

Telefon szám 237.

Ajánlja nagy **zongorarakarát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is, Förster zongorák egyedüli raktára.

Ada község előljáróságától.

140. szám.
kig. 1916.

Szálloda bérbeadás.

Alulírott előljáróság a képviselőtestület 34/jkv. 1916. számú határozata alapján közhírré teszi, hogy Bács-Bodrog vármegye zentai járásban lévő Ada község tulajdonát képező a Fötéren fekvő

„Erzsébet” szálloda nagyvendéglő

a hozzátartozó depo helyiséggel 1916 évi március 1-től 1921 évi március 1-ig, vagyis öt egymázutáni évre folyó évi február hó 26-án d. e. 10 órakor a közigazg. bíró hivatalos helyiségében szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

A nagyvendéglő áll: A nagykávéházi teremből, egy nagy ebédlő, 2 kártyaszoba, az utcára nyíló vendéglői és cseléd lakosztályból, konyha- és 2 éléskamrából, pincék s elkülönített udvarból, egy jégverem, fedett tekepálya kerttel, külön mosókonyha, sütőszoba, egy nagy és egy kisebb istálló egy oszlopos és egy épített kocsiszinnel felszerelve.

Az emeleti részen van egy díszterem, 4 mellék kis terem, 12 vendég szoba.

Kikiáltási ár 5000 korona. Bánatpénz címén a kikiáltási ár 10%-a készpénz vagy ovadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a bíró kezéhez teendő le. A bérlő tartozik egy félevesi bérlési összeget, melybe a bánatpénz is betudatik, biztosíték címén letétmenezni, mely összeg az utolsó évnegyedi részlet fizetése alkalmával nyer elszámolást.

A bérlési összeg egy negyede előleges részletekben fizetendő a házipénztárba.

Írásbeli zárt ajánlatok elfogadtnak, mely esetben a bánatpénz külön letétmenezendő.

Utó ajánlat nem fogadtatik el.

A képviselőtestület azonban fenntartja

magának az ajáklattevők között szabad választás jogát. Részletes feltételek a közig. jegyzői irodában megtekinthetők.

Ada, 1916. évi február 4-én.

Király Lajos
jegyző.

Sarkady István
bíró.

2-1

463. 1916.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben üresedésben levő, évi 1400 korona fizetéssel javadalmazott

irnoki állásra

pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1916. évi március hó 15 napjáig terjesszék be.

Topolya, 1916. évi február 4.

Dr. Fratricsevi István

főszolgabíró.

Mozsor község előljáróságától.

308/1916. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy **Mozsor** község tulajdonát képező, s a rét III. öblötében fekvő mintegy

1650hold szántóföldet

2 holdas parcellákban f. évi február hó 20-án és következő napokon reggeli 8 órakor megtartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében bérbe fogja adni.

Mozsor, 1916. évi február hó 12-én.

Lallin János

jegyző.

Bedov Millán

bíró.

1-2

Mérlege

a „Bácsi Takarékpénztár” r. t.-nak

1915. évi január hó 1-től 1915. évi december hó végéig.

TARTOZIK	Összeg		K Ö V E T E L	Összeg	
	K	f		K	f
59 Pénzkészlet		3788 56	1 Részvénytőke	60000	—
55 72 Váltók	237326	36	49-65 Betétek	353003	76
38 73 Kezességi kötvények	11503	20	22 Tartalékalap 1914. évről	15674	—
52 71 Jelzalog	98868	03	Nyereség	8279	26
56 75 Előlegek hetibetétre	124	—	347821	59	
45 Házzámla		7000	—		
51 Póstatakarékpénztár		13224	04		
66 Hadikölcsön		28540	—		
55 Betétek		36582	83		
		436957	02		436957 02

Bács, 1915. december 31-én.

3-2

Dr. HANNIG GYÖRGY s. k.
igazgató.

RIZMANN GYÖRGY s. k.
pénztáros.

ZSÉLINGER ÁDÁM s. k.
könyvelő.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

STALTER SÁNDOR s. k.
f. b. tag.

GEBAUER EMIL s. k.
f. b. elnök.

TOHALITS IMRE s. k.
f. b. tag.

Ujvidéki Takarékpénztár.

VAGYON.

Mérleg-számla 1915. december hó 31-én.

TEHER.

	Korona	fil.	Korona	fil.		Korona	fil.	Korona	fil.
Pénzkészlet	485795	30			Részvénytőke			2000000	
Értékpapírok	1364384	12			Alapok:				
Váltótárca	5203611	33			a) Tartalékalap*	1193728	51		
Kölcsönök:					b) Intézeti háztértékcsokkenési alap	26313	12	1220041	63
a) törlesztés kamatozó jelzálog-kötvényekre	K 6077788	90			Betétek:				
b) községi kötvényekre	K 742927	26			a) Rendes betét	K 5047289	29		
c) Ujvidék sz. kir. város éllemezési kölcs.	K 559746	—			b) Heti betét	K 97255	21		
d) kezességi kötv.	K 27961	20	7408423	36	c) Folyószámlai betét	K 986648	48	6131192	98
Előlegek:					Engedm. jelzálog kölcsönök:				
a) különféle értékpapírokra	K 12071	90			a) Törleszt. és kamatozó kötvényekre	K 5035731	59	5778658	85
b) hadikölcsön kötvényekre	K 1445389	16	1457461	06	b) községi kötv.	K 742927	26	2077053	87
Folyószámlai adósok (különféle értékekkel, árukkal és értékpapírokkal fedezve)	2862206	34			Hitelezők			205747	30
Intézeti ház	400000				Intézeti házkölcsön			1625666	35
Berendezés	14000				Visszleszámított váltók			828	—
Petroszai erdővállalatbeli részesedés	33000				Fel nem vett osztalék			36767	21
Árverésen vett ingatlanok	162502	49	19391384		Átmeneti kamatok				
					Tiszta haszon			315427	81
			19391384					19391384	

*Az idei dotációval 1.200.000 kor. emelkedett.

TARTOZIK.

Veszteség-nyereség.

KÖVETEL.

	Korona	fil.	Korona	fil.		Korona	fil.	Korona	fil.
Kamatterhek	604552	88			Nyereség áthozat	61991	42		
Hivatalnokok és szolgák fizetése és kezelési költségek	107867	78			Kamat jövedelmek	945423	66		
Adó és illetékek	102663	09	815083	75	Jutalékok	90095	40		
Tiszta haszon			315427	81	Intézeti ingatlanok jövedelme	33001	08	1130511	56
								1130511	56

Ujvidék, 1915. december hó 31-én.

GILLMING KÁROLY s. k.
h. pénztárnok.BALASSA HENRIK s. k.
vezérigazgató.GÁBOR ZSIGMOND s. k.
h. főkönyvvezető.

A z i g a z g a t ó s á g :

BALASSA HENRIK s. k., elnök, BRUNNER EDE s. k., HERGER ÁGOSTON s. k., HAVAS EMIL s. k.,
LEITNER ZSIGMOND s. k., Dr. KANN SÁNDOR s. k., DIETZGEN GÁBOR s. k., Dr. KLEISZNER GUSZTÁV s. k.,
SCHWARCZ ÁRMIN s. k., SCHWARCZ IZIDOR s. k., RÖSSZLER ALBERT s. k., MATKOVITS BÉLA s. k.,
Dr. KUBINYI KÁROLY s. k., SZALAY LAJOS s. k., Dr. SZLEZÁK LAJOS s. k.

Jelen mérleget, a csatolt veszteség- és nyereség-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk, azok egyes tételeit a megejtett leltározás után az előzőekkel és a tényleg meglevő értékekkel megegyezőnek, a törvény és alapszabályaink értelmében felállítottak találtuk.

F e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g :

Dr. BRUCK BENŐ s. k., PÓSA ERNŐ s. k., GOLD BÉLA s. k., SZEPESI SÁNDOR s. k., KOVÁCS J. KÁLMÁN s. k.

2634. szám.
alisp. 1916.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Bács-Bodrog vármegye területén lévő törvényhatósági és vasuti hozzájáró közutakon 1916. évben eszközendő **kavicsszállítás biztosítása** céljából *folyó 1916. évi március hó 2-án (csütörtök) délelőtt 9 órakor* a vármegyei székház kistermében zárt ajánlati *verseny tárgyalást* tartok.

Felhívom ennél fogva a vállalkozni kívánókat hogy zárt írásbeli ajánlataikat a vonatkozó ajánlati kavicsfelosztási kimutatással együtt szabályszerű bélyeggel ellátva hozzám címezve legkésőbb a fent kitűzött nap délelőtt 9 óráig nyujtsák be.

Az ajánlatok a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati minta szerint teendők meg és azok öt pecséttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó, hogy az ajánlat mire vonatkozik.

A kikötött határidőn túl vagy az előirt kellekeket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utó-ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ajánlat a vonatkozó kavicsfelosztási kimutatásban kitüntetett egyes utvonalakra is tehető.

Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy koronás bélyeggel elátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlen, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A posta útján beadott ajánlatok oly időben adandók fel postára, hogy azok legkésőbb a verseny tárgyalás napjáig beérkezzenek aulirt hivatalhoz.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„Bács-Bodrog vármegye alispánjának

Zombor“

Ajánlat a 2634. alisp. 1916. számú verseny tárgyalási hirdetményben kiirt kavicsszállítási munkálatokra.

Az ajánlat Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor vármegyei székház I-ső emelet közigazgatási iktató) *1916. évi március hó 2-ik (csütörtök) napjának d. e. 9 óráig adandó be.* A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb *1916. évi március hó 1-ső (szerda) napjának d. e. 12 óráig* jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

A verseny tárgyalás a vármegye székházépület kistermében *1916. évi március hó 2-ik (csütörtök) napján d. e. 9 órakor* fog megtartatni; a verseny tárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A szállítás elnyerője, — az idevonatkozó szállítási feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szállítandó anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

A szállítás (esetleg) megosztva fog biztosítani; ennél fogva az ajánlatok vagylagosan tehetők.

Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Versenyzők ajánlatukhoz azon kőfajból, melynek alapján a szállításra hajlandó eszközölni, az ajánlattal egyidejűleg 2—2 db. az ajánlattevő pecsétjével és a kőtermelés helyének (kőbánya) megnevezését feltüntető felirással ellátott mintakövet tartozik bemutatni és amennyiben az illető bányák termékei a m. kir. József-műegyetem műszaki mechanikai laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomáson szilárdság és fagyállóság szempontjából már megvizsgálva lettek, a vonatkozó bizonyítványok egy—egy hivatalos másolata is csatolandó.

Kavics gyanánt elfogadtatnak minden legalább 2000 kg. törési szilárdsággal bíró egyenletes szövetű, elégüléstől mentes, fagy és légbelieknek feltétlenül ellenálló, kifogástalan minőségű trachit, gránit, andesitbazalt vagy ezekkel egyenlő szilárdságú kőnemek.

Az egyes utvonalakra szükséges kavicsanyagának a Ferencz csatornán és a vármegye területén lévő h. é. vasutakon való szállításánál biztosított szállítási díjkezdve elvezete tekintetében a vármegye és a Ferencz-csatorna részvénytársaság között létrejött megállapodások, illetve a h. é. vasutakra nézve hozott vármegyei véghatározatok szolgálnak irányadónak, mely megállapodások illetve véghatározatok az államépítészeti hivatalnál betekintheők.

A benyújtott ajánlatok minden irányban tehető mérlegelése alapján való szabad választási jogát a vármegye magának tartja fenn.

Azok az ajánlattevők, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után azonnal kifog adatni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a vármegye küzönségét azonban csak azon naptól kezdve kötelezi, melyen a verseny tárgyalás eredményét az illetékes fórum jóváhagyta.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó árlejtési részletes feltételek ajánlati minta kavicsfelosztási kimutatás, szerződési és egyéb kapcsolatos okmányok a zombori m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órák alatt megtekintheők, illetve ivenként 30 fillárért átvehetőek.

Zombor, 1916. évi február hó 4-én.

Scultéty Ferenc,
alispán.

M e g h i v ó.

A Csajkáskerületi Takarékpénztár — Részvénytársaság Titelen —

1916. évi február hó 19-én d. e. 10 órakor tartja az intézet helyiségében

XI. rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletévről való jelentése.
2. Az igazgatóság által előterjesztett zárszámadás és a nyereség hovaforrditása tekintetében tett indítványa.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Igazgatósági tagok és felügyelő bizottság választása.

Ama tisztelt részvényesek, kik szavazataikat a közgyűlésen gyakorolni óhajják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlés napját megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy a Magyar Agrár- és Járadékbanknál Budápesten, vagy a Bácsmegeyi Agrártakarékpénztárnál Zomborban, vagy a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán elismervény ellenében letenni, mely elismervény belépő jegyül fog szolgálni.

Vagyon.	Mérleg-számla.		Teher.	
Készpénz		31705 89	Részvénytőke	200000
Pénzintézeteknél elhelyezett összegek		339536 05	Tartalékalap	156000
Értékpapírok és folyó kamatai		58255 83	Intézetiház építési tartalékalap	9000
Váltók:			Takarékbetétek	1710220 20
Személyi váltók	322592		Engedményezett jelzálogos kölcsönök	280097 09
Jelzálogilag biztosított váltók	1020131	1342723	Folyószámla hitelezők	114690 30
Jelzálogos kölcsönök		650534 06	Kifizetetlen osztalék	22
Folyó számla adósok:			Be nem fizetett tőkekamatadó	3217 96
Adósok értékpapír fedezettel	110464	141306 49	Átmeneti kamatok	42226 59
Egyéb adósok szabályszerű fedezettel	30842 49		Nyereség:	
Intézeti ház		18114 39	Áthozat	9361 05
Ingtatlanok		670	Tiszta nyereség	58010 52
				67371 57
		2582845 71		2582845 71

Titel, 1915. december 31.

Dimitrievits Zsivoin,
pénztáros.

Maugsch Lajos,
főkönyvelő.

Csajkáskerületi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága:

Szemző János,
elnök.

Dr. Benedek Jakab,
Markovic János,

Princz Károly,
Lányi Mór,

Somogyi Kornél,
dr. Mikosevits Kanut,

dr. Schóber Béla,
dr. Szegő Géza.

Megvizsgálta és helyesnek találta.

2-2

Titel, 1916. február hó 3-án.

A Csajkáskerületi Takarékpénztár Részvénytársaság felügyelő bizottsága:

Kellner Dezső,
(habavonult.)

Lalin János,

Vágó Vilmos,
(habavonult.)

Szabó Lajos.

Diana sósborszesz

legjobban bevált házi szer.
Kis üveg 60 fillér, közép üveg 1
K 50 fillér, nagy üveg 3 korona.
Főelárusítóhely **DIANA Kereskedelmi R. T.**
eladási osztálya **BUDAPEST**, Nádor utca 6.
Szabadkai főraktár
KLEIN GÉZA
fűszer, festék és délgymölcs kereskedése

Az egész vármegye tudja már, hogy

Soós Károly
artézi fürdője
Óbocsén

az egészségesnek és a betegek egyaránt
kincset ér.

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhült, testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! **A legjobb időbeosztás!**

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

M E G H I V Ó.**A Kovili Első Takarékpénztár Részvénytársaság**

1916. évi március hó 4-én, szombaton délelőtt 10 órakor a felsőkaboli községi iskolában tartja

XIX. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel meghívottnak.

T Á R G Y:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a takarékpénztár 1915. évi működéséről és javaslata a tiszta nyereség felosztásáról.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és javaslata, hogy az igazgatóságnak az 1915. évi számadásokra a felmentvény megadassék.
3. Egy igazgatósági tag választása 2 évre.

4. Felügyelő-bizottság választása.
5. Az alapszabályok 24. §. értelmében előterjesztett indítványokra határozat hozatal.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 27. §: „A közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazás útján csakis azon részvényeseknek van szavazati joga, a kik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letétbenyezték.” 28. §: „Azon részvényeseknek, a kik 3 hónapnál rövidebb idő óta bírják részvényeiket, a közgyűlésen nincs szavazatuk.”

MÉRLEG-SZÁMLA.

V a g y o n				T e h e r			
	K	f	K	f		K	f
Készpénz	14131	73			Részvénytőke		100000
Váltók	321436				Tartalékalap	66000	
Kötelezvények	255095	09			Különtartalékalap	1278	44
Értékpapírok	12837				Takarékbetétek	533990	45
Intézeti ház	6000				Hetibetétek	611	14
Adóok folyó számlán	107078	04	716577	86	Felnevett osztalék		420
					Le nem rótt tőke kamatadó		1089
					Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata az 1915. évi nyereség felosztására:		
					Tartalékalapnak	1650	
					Tiszteletdíjak az igazgatóságnak és tisztviselőknek	1407	
					Elosztandó nyereség 1000 részv. á 10 K.	10000	
					Jótevény célra	131	51
			716577	86			13188
							51
							716577
							86

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.

K i a d á s				B e v é t e l			
	K	f	K	f		K	f
Visszleszámított váltók kamatja			3073	14	Különféle jövedelmek	993	21
Betéti kamatok			22120	60	Váltókamat	37093	75
Fizetések			8846	64	Kötelezvény kamat	19722	90
Igazgatóság tisztelet és napidíjai			2556		Különféle kamat jövedelem	124	01
Költségek	1786	61					57933
Bírósági költségek	2075		1807	36			87
Adó	4129	57					
Betéti kamatadó	2212	05	6341	62			
Tiszta nyereség 1915. évben			13188	51			
			57933	87			57933
							87

Felsőkaboli, 1915. december 31-én.

Veszéjnovity István s. k., könyvelő.

Spirta Demeter s. k., igazgató.

Katyanszky Zsiván s. k. pénztárnok.

Nésin Tósa s. k.

Zsivánov Péter s. k.

Popin Tósa s. k.

Mihajlovity György s. k.

Jánity Nikola s. k.

Banity Arsen s. k.

Vernacsy Gábor s. k.

I g a z g a t ó s á g i t a g o k.

A fű- és mellékkönyvekkel összeegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtatott. — Felsőkaboli, 1916. évi január 31-én.

Ilin Jéfta s. k.

Nésin Péter s. k.

íj. Popov Lázár s. k.

A felügyelő-bizottság tagjai.

»Bácsmegeye« vállalati nyomdájából (Számmer Imre-féle nyomda Székesfehérvár.)